

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Józef Iwulski

SSA Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. K.

przeciwko Burmistrzowi Urzędu Miasta w K.i Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w K.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy ,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych
i Spraw Publicznych w dniu 29 maja 2006 r.,
skargi kasacyjnej Burmistrza Urzędu Miasta w K. od wyroku Sądu Okręgowego -
Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 7 kwietnia 2005 r., sygn. akt V Pa .../05,

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Powódka A. K. wniosła przeciwko Burmistrzowi K. o przywrócenie do pracy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w K. oraz o zasądzenie na jej rzecz wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Sąd Rejonowy – Sąd Pracy w R. postanowieniem z dnia 10 grudnia 2004 r. wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K.

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2005 r. Sąd ten przywrócił powódkę do pracy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w K. na poprzednich warunkach oraz zasądził wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy pod warunkiem jej podjęcia przez powódkę. Powództwo w stosunku do Burmistrza K. zostało oddalone w całości.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K. oraz Burmistrz K.; ten ostatni - wskazując w swojej apelacji, że skarży wyrok w zakresie punktu 1 i 2 wyroku tj. w zakresie przywrócenia do pracy i zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. prawomocnym wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2005r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, zasądzone od pozwanego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w K., zmniejszył do wynagrodzenia za trzy miesiące – uwzględniając w tym zakresie apelacje obu pozwanych. W pozostałej części apelacje obu pozwanych zostały oddalone.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł pozwany – Burmistrz K. wskazując na naruszenie prawa materialnego - art. 24 k ust. 3 i art. 24 k pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. Nr 141, poz. 1591 ze zm.), wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i oddalenie powództwa w stosunku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w K., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna z mocy prawa.

W przedmiotowej sprawie po stronie pozwanej występowały dwa podmioty – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K. oraz Burmistrz K.. W stosunku do tego ostatniego pozwanego powództwo zostało prawomocnie oddalone w całości już wyrokiem sądu pierwszej instancji. Mimo to również i on (obok Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej) wniósł apelację od wyroku, skarżąc wyrok w tej części, która dotyczyła uwzględnienia powództwa skierowanego przeciwko Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej (punkt 1 i 2 wyroku Sądu Okręgowego). Zaskarżył on zatem tę część wyroku, która jego nie dotyczyła. Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 7 kwietnia

2005r. uwzględnił częściowo obie apelacje, ograniczając zasądzone wynagrodzenie do wynagrodzenia za pracę za okres trzech miesięcy i oddalił również obie apelacje w pozostałym zakresie. Umknęło uwadze Sądu Apelacyjnego, że współpozwanemu w procesie nie przysługuje prawo zaskarżenia wyroku w części dotyczącej wyłącznie drugiego pozwanego. Legitymacja do wniesienia apelacji od wyroku przysługuje tylko stronie, której wyrok ten dotyczy. Wyrok zawierać musi negatywne rozstrzygnięcie o żądaniu, z którym strona wystąpiła lub pozytywne rozstrzygnięcie o żądaniu, które przeciwko niej zostało skierowane, aby ta strona mogła go skutecznie zaskarżyć. W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 5 września 1997r. III CKN 152/97 (LEX nr 50615) wskazano, że warunkiem dopuszczalności zaskarżenia orzeczenia jest interes skarżącego wyrażający się jego pokrzywdzeniem tzw. *gravamen*. Na nim opiera się teoria wyjaśniająca przyczynę, a także uprawnienie do zaskarżenia orzeczeń. Znalazła ona zastosowanie w orzecznictwie sądowym (por. orzeczenia SN: z dnia 13 marca 1936 r. C III 1030/35, OSN 1937, z. 1, poz. 11, z dnia 11 sierpnia 1950 r. ŁC 990/50, PiP 1951, z. 2, s. 360, z dnia 1 grudnia 1961 r. 4 CR 212/61, OSNCP 1963, z. 6, poz. 120, z dnia 22 listopada 1968 r. I CR 538/68, OSNCP 1969, z. 11, poz. 204). Również w postanowieniu z dnia 10 września 1997r. II CKN 345/97 (LEX nr 50523 .) Sąd Najwyższy stwierdził, że osobie, w stosunku do której oddalono powództwo, nie służy uprawnienie do zaskarżenia orzeczenia w zakresie rozstrzygającym żądanie powódki w stosunku do współpozwannej.

Dodać należy, że poglądy Sądu Najwyższego dotyczące dopuszczalności zaskarżania orzeczeń przez jednego z współuczestników sporu przeciwko części orzeczenia dotyczącego wyłącznie drugiego współuczestnika idą dalej w takim rozumieniu, że oddalenie powództwa w stosunku do współuczestnika, będącego po tej samej stronie procesu, nie kreuje legitymacji do zaskarżenia orzeczenia w tej części przez drugiego współuczestnika – nawet wtedy, gdy to oddalenie miałoby wpływ na zakres odpowiedzialności skarżącego. W wyroku z dnia 5 listopada 1966 r., II CR 387/66 (OSNCP 1967 z. 7-8, poz. 133) Sąd Najwyższy uznał, że pozwany będący jednym z dłużników solidarnych nie może zaskarżyć wyroku w części oddalającej powództwo w stosunku do pozostałych dłużników ani też nie może kwestionować cofnięcia wobec nich pozwu i umorzenia w tej części postępowania. Najdalej wnioski co do skutków takiego zaskarżenia przedstawił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 września 1967 r., I PR 245/67 (OSNCP 1968 z. 4, poz. 70, PiP 1969 Nr 4-5, s. 915 z glosą W. Broniewicza), w którym uznał, że współpozwanemu nie

przysługuje prawo zaskarżenia wyroku w części oddalającej powództwo (w całości lub w części) w stosunku do pozostałych pozwanych także wówczas, gdy uwzględnienie powództwa (w całości lub w części) w stosunku do innych pozwanych mogłoby mieć wpływ na zakres odpowiedzialności tego skarżącego; zaskarżenie wyroku w części oddalającej powództwo względem innych pozwanych może nastąpić tylko przez powoda; wobec niezaskarżenia wyroku w części oddalającej powództwo przez powoda wyrok w odpowiedniej części uzyskał prawomocność; zakres kontroli musi być ograniczony tylko do kwestii, czy uzasadnione jest rozstrzygnięcie w stosunku do skarżącego. Podobnie w niepublikowanym postanowieniu z dnia 12 grudnia 1983 r., II CR 393/83, Sąd Najwyższy przyjął, że rewizja pozwanej wniesiona od wyroku w części oddalającej powództwo w stosunku do współpozwanego jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu. Także w uchwale z dnia 14 listopada 1991 r., III CZP 112/91 (OSP 1992 z. 7, poz. 169) Sąd Najwyższy przyjął, że współpozwanemu będącemu w procesie współuczestnikiem koniecznym i jednolitym nie przysługuje legitymacja do zaskarżenia wyroku oddalającego powództwo w stosunku do drugiego współuczestnika. Podsumowanie poglądów w tym przedmiocie nastąpiło w uchwale z dnia 22 kwietnia 1991 r., III CZP 34/91 (OSNCP 1992 z. 2, poz. 24), w której Sąd Najwyższy podniósł, że środek zaskarżenia powinien być wniesiony przez legitymowany do tego podmiot prawny. Sąd Najwyższy podkreślił, że współuczestnik nie jest nigdy legitymowany do zaskarżenia orzeczenia przeciwko współuczestnikowi występującemu po tej samej stronie procesowej, choćby rozstrzygnięcie wydane przez sąd odnośnie do tego drugiego współuczestnika oddziaływało na rozstrzygnięcie sądu odnoszące się do niego.

Pokrzywdzenie, o którym mowa wyżej, kreujące legitymację procesową do zaskarżenia orzeczenia, polega na całkowitym lub częściowym nieuwzględnieniu żądań pozwu lub żądań obrony. W niniejszej sprawie żądanie powódki skierowane przeciwko Burmistrzowi K. zostało prawomocnie oddalone w całości, zatem sąd w całości uwzględnił żądanie obrony, a jeśli tak, to po jego stronie nie występuje *gravamen*, legitymujący go do zaskarżenia orzeczenia apelacją - w tym także w tej jego części, w której powództwo uwzględniono w stosunku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W przedmiotowej sprawie zaistniała zatem sytuacja, kiedy to współuczestnik sporu występujący po tej samej stronie procesowej zaskarżył wyrok na korzyść drugiego współuczestnika i jest to procesowo niedopuszczalne. Sąd drugiej

instancji rozpoznał jednakże merytorycznie apelację wniesioną przez Burmistrza K. (łącznie z identycznie brzmiącą apelacją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej) poprzez jej częściowe uwzględnienie. Konsekwencją powyższego jest obecnie rozpoznawana skarga kasacyjna Burmistrza K., skierowana znowu przeciwko rozstrzygnięciu, które nadal dotyczy wyłącznie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Skarga ta jest niedopuszczalna z analogicznym uzasadnieniem jak w przypadku apelacji. Sytuacja procesowa skarżącego nie uległa zmianie i nadal brak po jego stronie pokrzywdzenia, które otwierałoby drogę do zaskarżenia orzeczenia skargą kasacyjną.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na mocy art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.